

Obsah

Předmluva a poděkování	11	3.5 Městský hrad	226
1. Úvod	16	3.6 Opevněné sakrální stavby ve městech	232
1.1 Definice města a jeho opevnění	16	3.6.1 Kostely	232
1.2 Význam a funkce městských opevnění ve středověku	23	3.6.2 Kláštery	238
1.3 Výzkum městských opevnění, jeho předmět a postupy	27	3.7 Ostatní stavby a zařízení s obranným potenciálem ve městech	245
1.4 Stav výzkumu středověkých městských opevnění	35	4. Stavební podoba městských opevnění ve středověku	257
1.5 Seznam středověkých městských opevnění v Česku	44	4.1 Hlavní hradba	257
1.6 K problematice tzv. opevněných vesnic	51	4.2 Věže a bašty hlavní hradby	269
2. Opevněná města v běhu českého středověku	53	4.3 Brány a branky hlavní hradby	279
2.1 Období před vznikem měst	53	4.4 Parkán a parkánová hradba	289
2.2 K počátkům měst ve střední Evropě	57	4.5 Věže a bašty parkánové hradby	295
2.2.1 Mocensko-politické souvislosti	61	4.6 Předbraní a brány parkánu	298
2.3 Doba přemyslovských králů (1197–1306)	89	4.7 Příkop (vnitřní)	301
2.4 Cesta na vrchol moci Lucemburků (1306–1378)	122	4.8 Násep (val)	303
2.5 Doba předhusitská (1378–1419)	151	4.9 Vnější hradba a vnější příkop s náspem	304
2.6 Léta husitské revoluce (1419–1434)	159	4.10 Vysunuté části bran – vnější brány, koridory, barbakány, předdvoří	306
2.7 Doba polipanská a poděbradská (1434–1471)	168	4.11 Předsunutá opevnění, opevnění předměstí a zvláštní prvky fortifikačních systémů	310
2.8 Doba jagellonská (1471–1526)	180	4.12 Funkční versus „krásné“	312
2.9 Na konci středověku (1526–1564)	190	5. Stavba městského opevnění	317
3. Opevněné město jako stavební a urbanistický celek	194	5.1 Povolení	317
3.1 Typy měst podle dispozice a okolností vzniku	195	5.2 Financování	321
3.1.1 Tzv. rostlá města	195	5.3 Realizace	327
3.1.2 Tzv. nová města	198	5.4 Řízení a koncepce	332
3.1.3 Tzv. hradní či podhradní města a městečka	205	5.5 Materiál	338
3.2 Umístění měst v terénu a tvar jejich dispozice	210	5.6 Charakter a specifika středověkých hradebních konstrukcí	343
3.3 Rozloha měst a její změny, město a předměstí	213		
3.4 Vztah dispozice města k obvodovému opevnění	220		
3.4.1 Místopis bran	222		
3.4.2 Hradební ulička	223		

6. Obrana opevněného města	356
6.1 Stálá ostraha města v době míru	356
6.2 Dobývání města	358
6.3 Zbraně na hradbách	363
7. Vývoj městských opevnění ve středověku a otázky provenience – shrnutí	373
8. Proces zániku městských opevnění (asi konec 16. – polovina 19. století) – stručný přehled	397
9. Památková ochrana od poloviny 19. století – základní teze z pohledu SHP	406
10. Potřeby a výhledy dalšího výzkumu	409

Poznámky	411
Seznam pramenů a literatury 1. dílu	429
Seznam obrazových příloh 1. dílu	455
Seznam zkratk 1. dílu	462
Místní rejstřík 1.–3. dílu	463
Medieval Town Walls in the Czech Lands	475
Mittelalterliche Stadtbefestigungen in Tschechien	484
O autorovi	495